

Jaargang 30, no. 5

De Notenkraker

Officieel orgaan van vogelliefhebbers vereniging

**“VOGELVRIENDEN”
HARDENBERG & Omstr.**

Aangesloten bij:

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Kontaktblad van vogelliefhebbersvereniging “Vogelvrienden” Hardenberg

Voorzitter	A.Tempelman Floralaan 154, 7772 NV Hardenberg	Tel. 0523-267817 E-mail: vogelhokke@gmail.com
Secretaris	H.Brokelman Pinksterbloem 25 7772 NK Hardenberg	Tel. 0523-260842 E-mail: herman.brokelman@kpnplanet.nl
Penning- meester	H.J.Edelijn Lage Gaardenstraat 96 7772 CN Hardenberg	Tel. 0523-265451
Ringen- commissaris	H.Oldehinkel M.HznTrompstraat 1 7772 ZE Hardenberg	Tel. 0523-64959
Bestuurslid	H.Kleinlugtenberld Loorlaan 1 7771 AL Hardenberg	Tel. 0523-271840

Erelid:: W.A.Tolman
Leden van verdienste: H.Nijeboer, H.J.Edelijn, H.Kleinlugtenbeld

Redactie De Notenkraker:
Wiebe Tolman, Beatrixstraat 14, 7772 CR Hardenberg
tel.06-20009596; e-mail: wiebetolman@ziggo.nl

Voorz. tt.commissie: H.J.Schepers, J.C.J.van Speykstraat 20, Hardenberg

Materiaal opslag: Rolleman, Dedemsvaartseweg Zuid 63, Lutten
Beheer materiaal: H.Oldehinkel, tel. 0523-264959

Jeugd coördinator: A.Tempelman, tel. 0523-267817

Contributie: € 38,00 per jaar
Voor 2012 65 jaar: € 33,00 per jaar
Jeugdleden t/m 17 jaar: € 19,50 per jaar

Betalingen: rekeningnummer NL58RABO0166870439 bij de Rabobank.

VOORWOORD VOORZITTER

Hallo Vogelvrienden,

Dit is de laatste Notenkraaker van dit seizoen en het laatste voorwoord dat ik als voorzitter van Vogelvrienden Hardenberg schrijf.

Na 10 jaar in het bestuur gezeten te hebben van Vogelvrienden hoop ik dat een ander het wil oppakken, want zoals al eerder aangegeven moet ik even op de rem. Op het moment dat ik dit schrijf is er nog geen vervanger. Maar ik zal me blijven inzetten voor Vogelvrienden Hardenberg en ik hoop dan ook dat er een passende oplossing komt.

Wel breekt er weer een mooie periode aan het voorjaar kondigt zich weer aan, de natuur verandert weer, de vogels fluiten weer het hoogste lied, altijd een mooi seizoen, wat bruist van de energie!

De laatste ledenvergadering was een mooie avond; alleen het aantal leden wat aanwezig was, was helaas wel aan de lage kant wat erg jammer was.

Een vereniging kan alleen enthousiasme uitstralen als we toch proberen zoveel mogelijk onze avonden te blijven bezoeken, en zo met elkaar in contact blijven om onze mooie hobby te delen. Want als bestuur zijn we niks zonder onze leden, een vereniging zijn we met elkaar.

De "Notenkraaker" ziet er weer fris uit en staat vol met waardevolle informatie, mooi dat Wiebe Tolman dit zo weer heeft opgepakt en zich enorm heeft ingezet als redacteur van ons clubblad, waarvoor mijn dank.

Ik wens jullie en de vereniging het allerbeste toe als voorzitter, en hoop hier nog jaren lid te mogen zijn van deze mooie vereniging.

Hoop jullie ook allemaal te zien op de jaarvergadering, zodat we het afgelopen jaar maar ook naar de toekomst mogen kijken!

Arnold Tempelman, voorzitter Vogelvrienden.

UITNODIGING tot het bijwonen van onze JAARVERGADERING.

Deze wordt gehouden op dinsdag(!) 4 april 2017 in gebouw "De Schakel", Lage Doelen nr. 5 in Hardenberg, tel. 0523-261554. Aanvang 19.30 uur.

AGENDA: 1 Welkom en opening

2 Mededelingen en ingekomen stukken

3 Verslag van de bijeenkomst op 27 februari 2017

4 Jaarverslag secretaris

5 Jaarverslag penningmeester

6 Verslag kascontrole commissie

7 Pauze

8 Bestuursverkiezing

9 Beleid bestuur/Notenkraaker

10 Lezing met powerpoint over Lori's

11 Rondvraag / Vraag en aanbod

12 Sluiting

Bestuur "Vogelvrienden"

REST JAARPROGRAMMA 2017:

4 april (dinsdag): jaarvergadering

23 oktober: inschrijving tt + lezing

26 mei: uitje naar Walsrode?

13-18 november: tentoonstelling

11 september: jonge vogelavond

12 jan.2018: nieuwjaar + bingo

TANKSTATION
DOE-HET-ZELF CENTER

Esso

DE ANERDAJK 20
7783CN GRAMSBERGEN
www.oce.lerive.ens oil.she.refiel.nl

OOSTERVEEN

Wij maken elk gewenste kleur
op onze
nieuwste verfmengmachine

HISTOR

* DIERENVOEDERS

SLEUTELMAKERIJ

SCHEPERS BOUW

NIEUWBOUW VERBOUW ONDERHOUD

 BERGENTHEIM | 06 53 92 35 84 | WWW.SCHEPERSBOUW.NL

VOGELWEETJE nr. 10: de ekster (*Pica pica*)

Persoonlijk vind ik dit één van onze mooiste vogels in het wild. Je moet hem dan wel van heel dichtbij bekijken. Dan zie je de mooie contrasten in de kleuren zwart en wit en de prachtige blauwe weerschijn in de zwarte veren, vooral in de slagpennen.

De ekster heeft in bepaalde kringen niet zo'n beste naam en daarom wordt hij vooral op het platteland intensief bejaagd, hoewel dat bij wet verboden is. De vogel heeft echter een veiliger heenkomen gevonden in de bebouwde kom van stad en dorp, ook midden in de stad Hardenberg!

Het nest van de ekster zit meestal in het uiterste topje van een hoge boom. Van takken wordt een korfvormig nest gemaakt en dit wordt met behulp van klei verstevigd. Voor aanvallen vanuit de lucht door roofvogels beschermt de broedende ekster zich met een soort dak boven het nest, welke bestaat uit doornige stengels van bramen en soms zelfs stukjes prikkeldraad. En het nest wordt van binnen altijd bekleed met hele fijne worteldeeltjes van planten. Lekker zacht om als ondergrond te dienen voor de 6 tot 9 eieren welke er doorgaans in het eksternest liggen.

De ekster geldt als een zeer intelligente vogel. Hoewel hij zich vaak ophoudt langs verkeerswegen zie je zelden dat eksters worden doodgereden! Ik had ooit een tamme ekster in mijn vogelverblijf. Op de tentoonstelling in De Schakel lieten we hem geldstukken inzamelen. Hij speelde daarmee eerst en ging ze dan in de kooi "verstoppert" of liet ze vallen in een extra dikke laag schelpenzand. Aan het eind van de show vonden we 30 gulden aan kleingeld in de kooi! Mogelijk komt het mede daardoor dat ik nog altijd een zwak heb voor eksters. Ik vind het dan ook een goede zaak dat de wetgever middels de Flora & Faunawet deze prachtige vogel wat meer rust en bescherming gunt.

VOGELWEETJE nr. 11: de vink (*Fringilla coelebs*)

De **vink** is een algemeen voorkomende vogel met een vrij eenvoudige zang. De meeste zangvogels zingen uitbundig vlak vóór of tijdens de broedperiode, maar het vinkenmannetje houdt dit het langst vol. Eind juli, begin augustus zijn de meeste zangvogels uitgezongen, maar de vink laat zich dan nog horen.

Tip aan liefhebbers die zich de vogelgeluiden eigen willen maken: begin met de vink! Ligt gemakkelijk in het gehoor en is gemakkelijk te onthouden.

Buiten de broedtijd houdt de vink zich altijd op in groepen. Met als bijzonderheid "mannen-onder-elkaar", terwijl de vrouwtjes zich in "theekransjes" bij elkaar gaan voegen. Let er maar eens op in de wintermaanden: 20 vinken bij elkaar in één groep? ..... allemaal vrouwtjes! Gezellig hoor!

AVIA SERVICE STATION.....

DE GROOT
BRUCHTERWEG 99
7772 BK HARDENBERG
TEL. 0523-261588

Oliecontrole geeft zekerheid
Extra zekerheid schenkt

AVIA

RADEMAKERS POELIERSBEDRIJF

De Spinde 5, Hardenberg, Tel. 0523-264987

ELKE DAG KIP VAN HET SPIT.

GEGRILDE BOUTEN. SPARE RIBS

EN KANT EN KLARE NASI EN BAMI

Emmen, Hardenberg, Hoogeveen en Nijverdal

Voor de vogels: Hanepoot (*Echinochloa crus-galli*)

Mijn meest favoriete onkruidzaad voor de vogels is de hanepoot. Dit is een gierstachtige grassoort. Niet te verwarren met een ander onkruid dat in de volksmond ook wel hanepoot wordt genoemd in plaats van zevenblad.

De echte hanepoot is dus een mini-gierstesoort. Het is een éénjarige plant die vaak groeit op plaatsen waar de grond recent is bewerkt of omgewoeld.

Op de foto was dat de wegberm van de Afterkampweg tegenover sportpark De Boshoeck. En 2 jaar geleden heb ik veel hanepoot geplukt op de in aanleg zijnde sportboulevard aan de Jan Weitkamplaan. Een groot deel daarvan heb ik gedroogd en opgeslagen in

papieren zakken. Nu kan ik het in gedroogde toestand ook in de wintermaanden voeren aan mijn parkieten. En ze zijn er gek op!

Het liefst voer ik de hanepoot in verse toestand, maar de groeitijd is maar zeer beperkt en beslaat enige weken in juli en augustus. Je moet de zelf geplukte onkruidzaden zien als een extraatje voor de vogels. Het is een nuttig bijproduct en je kunt ze er lekker mee verwennen.

Gedroogd in papieren zakken opgeslagen

Gedroogd wordt het ook graag gegeten

Voor het drogen heb ik een speciale bak gemaakt met horregraas als bodem. Twee latjes aan de onderkant zorgen er voor dat het geheel een eindje van de grond staat. Hierdoor zijn de aartjes van de hanepoot in een mum van tijd droog en kunnen ze in de papieren zakken worden opgeslagen. Tijdens het drogen zijn er veel zaadjes uit de aren gevallen en deze kunnen apart aan de vogels worden gevoerd.

De laatste locatie waar ik veel aren van de hanepoot heb gevonden was de aarden wal bij het nieuwe AZC aan de Jachthuisweg. Ik ga in april al kijken waar de grond opnieuw is bewerkt, want gegarandeerd dat op die plaatsen in juli/augustus weer nieuwe hanepoot zal groeien.

Wiebe Tolman.

Onze kweker: Frans André.

Geboren en getogen in Rhenen had hij op jonge leeftijd al vogels, in hoofdzaak zebravinken. Met een bruine zebravink werd hij als 16-jarige knaap jeugdkampioen van het district. En meerdere prijzen zouden nog volgen.

Na enige verhuizingen raakten de vogels even naar de achtergrond. Frans trouwde met Ada en ze kregen 3 kinderen. Voor zijn werk ging Frans in Enschede wonen en daar kreeg het vogelvirus hem weer te pakken. Hij sloot zich in die plaats aan bij een vogelclub en ging wederom zebravinken houden. Vooral bruine.

In 1989 werden de vogels weer van de hand gedaan want Frans kreeg een baan bij de Verenigde Offset Bedrijven in Hardenberg en dit bracht ook mee dat het gezin André moest verhuizen naar die plaats. Aan De Bree werd een nieuwe woning met een vrij ruime achtertuin betrokken.

In 2008 kreeg de vogelhobby weer vat op Frans. Op 1 mei 2008 werd hij lid van "Vogelvrienden" en in dat jaar werd in de achtertuin een ruim opgezette volière gebouwd. Aan het soliede nachthok werd een buitenvolière gebouwd van 260 cm lang, 200 cm breed en 180 cm hoog. Er werden wederom bruine zebravinken aangeschaft, maar nu werden ook andere soorten als de fraaie gouldamadines en spitstaarten gehouden.

De volière van Frans André kreeg ook landelijke bekendheid, want dochter

Vogels van Frans André

Annemieke gelukte het om het bouwsel van haar vader als “Volière van de maand” in een artikel met foto’s opgenomen te krijgen in het landelijke blad *Onze Vogels*, editie februari 2009.

In de liefhebbersvereniging “Vogelvrienden” is Frans André een man die niet alleen aan de zijlijn blijft staan kijken. Bij het opbouwen en afbreken van de onderlinge tentoonstelling is Frans een man die de handen uit de mouwen steekt. Verder zijn Frans en Ada geregelde deelnemers aan de activiteiten die de vereniging op ander gebied organiseert, zoals fietstochten, huifkartocht, boerengolf, enz. Kortom, Frans en Ada zijn mensen die de vereniging een warm hart toedragen. Ik dank beiden voor de prettige ontvangst en ik wens hen nog veel plezier met de vogelhobby.

Wiebe Tolman

Favoriet kleurslag van Frans André

*Klussen binnen of buiten het huis...
doet u met het hout van Woertink uit Rheeze*

Houthandel Woertink Rheezerweg 93 Rheeze 0523-261896

www.houthandelwoertink.nl

VOEDERS

**OVERWEG
HARDENBERG**

www.overweghardenberg.nl

JUMPER

Alles voor uw vogels!

Voeding & zaden, kooien, speelgoed en volièrebenodigheden

HDV, Teurlings, Konacorn, Kasper Fauna Food,
Beyers, Versele Laga, Prestige, Beaphar

Hessenweg 17 | 7771 CH | Hardenberg | T. 0523-261684

Lezing keurmeester Löwik

Maandag 27 februari 2017 hield keurmeester Löwik een lezing over kromsnavels. Om half 8 werden we welkom geheten door onze voorzitter Arnold Tempelman. Na enkele mededelingen werd het woord gegeven aan Benno Löwik, parkieten kweker en keurmeester uit Vriezenveen. Samen met zijn zoon verzorgde hij een lezing met po-

werpoint presentatie over kromsnavels. Hij begon met standaard grasparkieten. Wat je dan te zien krijgt is een mengeling van kweek producten met uit de kluiten gewassen vogels die voortkomen uit wat eerder een grasparkiet moet zijn geweest. Je vraagt je af of deze vogels zich wel lekker voelen in dit verenpakket met nog net geen krulletjes. Benno liet zich niet uit over hoe hij er over dacht onder het motto: ieder zijn meug. Je moet echt heel goed thuis zijn in deze parkieten materie om alle kleuren en uitvoeringen te kennen. Dat geldt ook voor de andere parkieten soorten waarover hij ook erg veel kan vertellen o.a. de agaporniden waar een goede kleur en tekening ook erg belangrijk zijn. Hij liet natuurlijk het hele scala aan parkieten zien van roseicollis, pruimenkopparkieten, lori's, kleine en grotere papagaaien enz. Bijna allemaal in vele kleuren, te veel om op te noemen. Als sluitstuk werden de kleur grasparkieten besproken. Ook hier te veel kleuren die vaak ontstaan zijn bij toeval, omdat ze in een vlucht hun gang konden gaan en daar niet op kleur gekweekt werden. Ook voor niet parkietenkwekers zoals ik was het een interessante lezing. Benno en zoon hartelijk dank voor deze verbazende uiteenzetting van kromsnavels.

Tekst Frans André

foto's: Wiebe Tolman

Engelse parkieten.

Door Wiebe Tolman

Tijdens mijn keurmeesters loopbaan ben ik met 3 collega keurmeesters naar Engeland geweest om daar de top van de grasparkieten kwekers te bezoeken. Keurmeester Jaap Hordijk(†) had alle bezoeken van te voren geregeld. We gingen met de boot van Oostende naar Dover en kwamen om 8.00 uur aan.

In 4 dagen tijd bezochten we 8 kwekers. Zij woonden niet dicht bij elkaar in de buurt, want aan het eind van de trip hadden we bijna 2000 km gereden.

Een kort verslag van de belangrijkste kwekers van dat moment. In de eerste plaats Eric Lane. Hij stond al enige jaren aan de absolute top van de Engelse kwekers. Zijn vogels vonden gretig aftrek bij Japanse kwekers, die speciaal voor de vogels van Lane naar de grote shows in Engeland kwamen om daar de betere vogels (voor veel geld) van hem te kopen. Onze portemonnee was bij lange na niet toereikend, want 1000 gulden voor een koppel grasparkieten is toch wel aan de hoge kant. Maar toegegeven: het waren stuk voor stuk prachtige vogels.

Vogels van Lane

ondanks de prijs had Hordijk de opdracht van een Belgische kweker om toch vogels van Lane te kopen. Voor de prijs van 800 gulden per paar hebben we 4 paar voor de kweker uit Brussel meegenomen.

De prijs was voor deze cafetariahouder geen probleem en zo werden deze vogels om 4.00 uur in de vroege ochtenden in Brussel afgeleverd en direct contant afgerekend.

De volgende kweker was een combinatie van 2 kwekers, twee zwagers die bij elkaar in de buurt woonden. Amos en Tumbwood. De heer Amos was op dat moment de voorzitter van de Engelse Budgerigar Society. Hij had een echte ambtsketen voor het optreden bij officiële gelegenheden.

Deze kwekers hadden nog een grote voorraad grasparkieten in de volière rondvliegen. Er zaten opvallend veel witte zwartogen bij. Deze lijken veel op albino's, maar de mannen hebben een blauwe neusdop en de beide geslachten hebben zwarte ogen. In principe zijn dit doorgefokte spangle mutaties en dat was bij deze kwekers dus ook het geval. We hebben ons bij deze beide kwekers enige tijd op een prettige wijze opgehouden.

Vogels van Amos en Tumbwood

Ons volgende adres was de kweker Ernie Sigston. Deze man had een volière zoals we die nog nooit hadden gezien. Een bouwsel over de gehele breedte van de tuin. Hij had er twee jaar over gedaan voor dit prachtige onderkomen voor zijn vogels was gerealiseerd.

Volière van Sigston

Aan de achterzijde had hij er zelfs een verdieping boven op gebouwd. Naast de ruime vluchten aan de voorzijde waren langs de achterwand allemaal broedkooien aangebracht. Sigston kweekte per seizoen zo'n 1000 jonge parkieten. Ook deze vonden gretig aftrek bij klanten over de gehele wereld. Op een wereldkaart had hij met speldjes aangegeven waar zijn jonge vogels in hoofdzaak bleven. Het was opvallend dat er veel speldjes stonden in Tsjecho-Slowakije en in .....

Broedkooien van Sigston

Australië, het werelddeel waar de grasparkiet van oorsprong vandaan komt. Maar dan in een veel kleinere vorm. De Engelse emigranten weten dat deze vogels in Engeland veel forsere worden gekweekt en daarom willen ze die daar graag hebben. Dat is althans de uitleg van Sigston waarom er in Australië vraag is naar parkieten zoals die in Engeland zijn gekweekt.

Al met al was het een belevenis om echte "Engelse" parkieten eens van zo dichtbij te kunnen aanschouwen.

TIERPARK NORDHORN

Tamme parkietjes

De dierentuin in Nordhorn is het hele jaar open. Het is een mooi aangelegd en ruim opgezet park, waarin de dieren veel ruimte tot hun beschikking hebben.

Midden in het park bevinden zich zowel een cafetaria als een restaurant. Hier kan men voor een schappelijke prijs de inwendige mens versterken.

De vogelsoorten zijn er ook ruim vertegenwoordigd. Met name de groep watervogels kan men er uitgebreid aantreffen.

Voor kinderen is het leuk dat er een speciale afdeling is waarin zich veel tamme grasparkietjes bevinden. Gelokt met een trosje trosgierst komen die graag op handen, schouders en hoofd van de kinderen zitten.

Bij de afdeling zeehonden is een standbeeld aangebracht van Hannes, het jonge zeehondje van slechts 5 weken oud die op 30 augustus 2004 ongezien op wonderbaarlijke wijze uit deze dierentuin ontsnapte en vrij kort daarna in de Vecht bij Gramsbergen werd waargenomen. Speciale netten in de Vecht bij Hardenberg bleken te laat aangebracht, want op 4 september werd het diertje voorbij Dalfsen gevangen en overgebracht naar het zeehonden-centrum in Pieterburen. Daaruit werd het diertje in de nacht van 22 oktober ontvreemd en losgelaten in de Waddenzee. Daarmee eindigde dit avontuur voor Hannes hopelijk met een happy end.

Tenslotte: de entreprijs voor het Tierpark is € 9,50 voor volwassenen en € 5,50 voor personen van 4-16 jaar. Beneden 4 jaar vrij entree.

Nonnetje

Steltkluut

EUROPART®

Slim huishoudelijk onderhoud

Europaweg 29
7772BN Hardenberg
Tel. 0523-267520
Fax. 0523-260692
onderdelen.keep@ziggo.nl
www.keeponderdelen.nl

Stofzuiger en Onderdelen specialist G. Keep

Stofzuigers, Koffiezetapparaten/Waterkokers
Stofzakken, Audio/Video, Lampen, Batterijen
Telefoon/Tablet accessoires, Reparatie
E.V.A.

Wij staan voor u klaar!

Verzekeringen
Makelaardij

Hypotheken
Pensioenen

Employment Benefits
Bankzaken

VRIELING
ADVIESGROEP

vrieling.nl

Herbers

T W E E W I E L E R S

MOLENPLEIN 4
HARDENBERG
TEL. (0523) 26 20 54

Houten Kweekkooien

www.houtenkweekkooien.nl

info@houtenkweekkooien.nl

Kwaliteitskooien voor een betaalbare prijs!

Wij leveren de volgende producten:

- Kweekkooien	- Vluchtkooien	- Onderkasten
- Fotokooien	- Zangkooien Kanarie	- LED verlichting
- Nestkasten	- Vogelvoer	- Bodembedekker

Houtenkweekkooien.nl, Kamillestraat 3, 7322 PK Apeldoorn

Telefonisch bereikbaar op 06 – 48 078 310 tussen 18.00uur – 21.00uur

NAAR WALSRODE ?

Op vrijdag 26 mei een dagje naar Walsrode? Ik ben bereid om dit verder te organiseren. We gaan niet per autobus, maar met eigen auto's.

Ik zal deze tocht verder voorbereiden, en ook o.a. een indeling in de auto's maken.

Verdere bijzonderheden:

1. We gaan met 4 man per auto en rijden in colonne
2. Gezamenlijk benzine betalen komt op ong. € 15 per persoon
3. De afstand Hardenberg-Walsrode is 240 km
4. De rit gaat na Cloppenburg in hoofdzaak over de autobanen 1 en 27
5. Halverwege in Wildeshausen kan gestopt worden om koffie te drinken
6. Bij vertrek om 7.00 uur kunnen we om goed 10 uur in het park zijn.
7. Startplaats: parkeerplaats bij NS station Hardenberg
8. Entreprijs vogelpark € 21 volwassene, 60+ € 19; parkeren gratis
9. In het Rosencafé kan voor een betrekkelijk lage prijs prima gegeten worden
10. Walsrode is het grootste vogelpark van de wereld
11. In de maand mei zijn alle vogels in topconditie
12. In mei staan de tulpen, narcissen, azalea's en rododendrons in volle bloei
13. Terugreis om 16.00 uur uit Walsrode, terug in Hardenberg om 19.00 uur

Heb je belangstelling om mee te gaan?

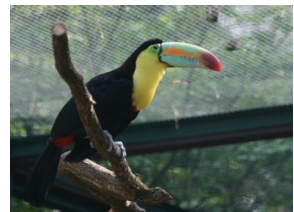
Geef je dan op per mail: wiebetolman@ziggo.nl of per telefoon 06-20009596

Amerikaanse zeearend

Afrikaanse kroonkranvogel

Fischer toekan

Daarna krijg je van mij bericht over het verdere verloop en de auto-indeling

Onze adverteerders steunen ons. Steunt U onze adverteerders?

*Beneden is het vennetje
van de vroegere kiesgrube*

ITTERBECKERHEIDE

Even over de grens ligt een schitterend natuurgebied: de Itterbeckerheide. Aan de rand van de heidevlakte ligt een voormalige winplaats van kiezelstenen (in het Duits Kiesgrube). Hierdoor is in de laagte een klein vennetje in het gebied overgebleven. De omgeving hiervan is een waar paradijs voor allerlei vogelsoorten. Bijzondere soorten die ik hier heb waargenomen zijn onder andere: buizerd, torenvalk, boomvalk, klapekster, grauwe klauwier, boompieper, kuifmees, zwarte mees, goudhaantje, goudvink, wielewaal, rietgors, bruine kiekendief en ransuil. Deze laatste soort (12 stuks) hadden in een oude den hun roestplek voor de wintermaanden gevonden. Onder deze boom lag het bezaaid met braakballen. Een buitenkansje voor ons natuuractiviteiten centrum De Koppel, omdat men daar het uitpluizen van uilenballen doorlopend op het programma heeft, waardoor er altijd vraag is naar deze ballen.

Vanuit Hardenberg kan men de Itterbeckerheide via het dorpje bereiken over het pad waar aan het begin links de afvalcontainers staan opgesteld. Wil men naar de voormalige kiesgrube dan moet men nog voor Itterbeck linksaf het weggetje naar Ratzel volgen. Na ongeveer 1 km is aan de rechterkant een wat opener veld. Dit geeft toegang tot de voormalige kiesgrube en direct daarachter ligt het grote open veld van de Itterbecker heide.

AUTORIJSCHOOL
EGGENG OOR

INTRODUCTIE LES GRATIS !!

Hoornblad 20

Tel : 0523-264386

Mob: 06-51083650

GEEN GEWONE FIETSEN

Elke Gazelle wordt geleverd met 10 jaar garantie op vork en frame. En dat is toch allesbehalve gewoon. Om nog maar te zwijgen over de afwerking van maar liefst 7 lak- en moffelbehandelingen plus een achtste stoot- en krasvaste blanke laklaag.

GAZELLE MAAKT FIETSEN BETER!

FIETS(W)ERELD

A. SLOT

Hessenweg 21, HARDENBERG

TEL.: 0523-26 13 40 FAX.: 0523-17 33 82

Rijwielen.slot@zonnet.nl

www.fietswereldslot.nl

Secretariaat: Pinksterbloem 25, 7772 NK Hardenberg

www.vogelvriendenhardenberg.nl

Web www.gaasbeekmedia.nl

Sjop

Sign

Druk

Print

GAASBEEK
PRINT - SJOP

Bezoekadres Stationsstraat 6
7772 CJ Hardenberg

Telefoon 0523 - 27 11 46

E-mail print@gaasbeekmedia.nl
Web www.gaasbeekmedia.nl